

Staðreyndir og tölur

Samgönguáætlun 2020–2034

Stjórnarráð Íslands
Samgöngu- og
sveitarstjórnarráðuneytið

Helstu framlög í fimm ára samgönguáætlun 2020–2024

150,1
ma. kr.

Nýframkvæmdir
og viðhald vega

30,9
ma. kr.

Þjónusta
á vegum

18,8
ma. kr.

Styrkir til almennings-
samgangna

Ávinningur

Aukið
öryggi

Stytting
vegalengda

Efling
atvinnusvæða

Helstu atriði í samgönguáætlun

- Framlög til vegagerðar og viðhalds aukin umtalsvert.
- Fjölmörgum framkvæmdum flýtt um land allt.
- Bein fjármögnun ríkis í samgöngusáttmála staðfest.
- Sérstök jarðgangaaætlun.
- Aðskildar akstursstefnur frá hbsv. að Borgarnesi, austur fyrir Hellu og að Leifstöð.
- Stórsókn í uppbyggingu hafna og við sjóvarnir.
- Framkvæmdir á flugvöllum, m.a. á Akureyri og Egilsstöðum.
- Sérstök greining á stöðu kynja og barna og ungmenna.

Sérstök fjármögnun

Öryggi er leiðarljósið

Árlegur samfélagslegur kostnaður af umferðarslysum

40–60 ma. kr.

Loftslagsmál í öndvegi

- Sérstök stefna um almenningssamgöngur og aukin framlög.
- Stóraukin framlög til göngu- og hjólastíga.
- Unnið að breyttum ferðavenjum á höfuðborgarsvæði í gegnum Samgöngusáttmálann.
- Rafvæðing hafna og aukin hlutdeild vistvænna bíla.

Fyrsta flugstefna Íslands

Skapa umhverfi sem viðheldur grunni fyrir
flugrekstur og flugtengda starfsemi á Íslandi.

Ný heildarstefna í almennings- samgöngum milli byggða

Almenningssamgöngur með flugi, ferjum og almennings-
vögnum myndi eina sterka heild og boðið verði upp á eitt
leiðarkerfi fyrir allt landið með bættu aðgengi. Loftbrú komin
á flug með 40% afslætti til íbúa landsbyggðarinnar sem búa
fjarri höfuðborgarsvæðinu.

Samgöngusáttmáli

Tímamótasamkomulag um metnaðarfulla uppbyggingu
á samgönguinnviðum og almenningssamgöngum
á höfuðborgarsvæðinu til fimmtán ára.

Markmið

- Greiðar, skilvirkar, hagkvæmar og öruggar samgöngur.
- Sjálfbært, kolefnislaust borgarsamfélag.
- Aukið umferðaröryggi.
- Skilvirk framkvæmd og traust umgjörð verkefnis.

Stefna til fimmtán ára

2020

Fyrsta tímabil
2020–2024

2025

Annað tímabil
2025–2029

2030

Þriðja tímabil
2030–2034

2034

Staðreyndir og tölur

Byggðaaætlun 2018–2024

Stjórnarráð Íslands
Samgöngu- og
sveitarstjórnarráðuneytið

Markmið

Jafna aðgengi
að þjónustu

Jafna tækifæri
til atvinnu

Stuðla að
sjálfbærri
þróun byggða

Fjölbreyttar aðgerðir

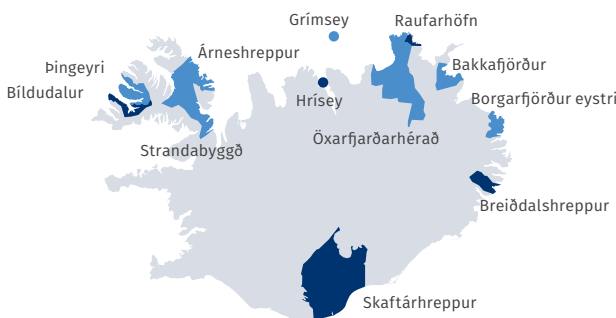
Stefnumótandi byggðaaætlun fyrir árin 2018-2024
samanstendur af 54 aðgerðum. Allar aðgerðir eru hafnar
og sumum þeirra er lokið.

Dæmi um aðgerðir:

- Styrkir til ljósleiðaravæðingar
- Náttúruvernd og efling byggða
- Almenningssamgöngur um land allt
- Þrífösun rafmagns
- Innleiðing fjarheilbrigðisþjónustu
- List fyrir alla
- Nærþjónusta við innflytjendur
- Þverfagleg landshlutateymi

Brothættar byggðir

Markmið með verkefninu er að sporna
við fólksfækkun í smærri byggðalögum.

- Lokið þátttöku
- Virkt samstarf við Byggðastofnun

Áætlun til sjö ára

2018

2024

Tímabil
2018–2024

Þjónustukort og mælaborð

Það er stefna stjórnvalda að gefa út og viðhalda
þjónustukorti sem sýnir almenna þjónustu hins opinbera
og einkaaðila um land allt með myndrænum hætti á vef.
Markmiðið er að bæta aðgengi að upplýsingum og auka
tækifæri til nýsköpunar á sviði byggðamála. Mælaborðum
Byggðastofnunar er ætlað að gefa einfalt og fljótlegt
yfirlit yfir ýmis byggðatengd gögn.

Þjónustukort og mælaborð
eru á vef Byggðastofnunar

Verslun í strjálbýli

Markmiðið verkefnisins er að styðja verslun í skilgreindu strjálbýli
fjarri stórum þjónustukjörnum. Framlög nýtast til að bæta rekstur
verslana og skjóta frekari stoðum undir hann, t.d. með samspili við
aðra þjónustu, breytti uppsetningu í verslunum og bættri aðkomu.
Þrettán verslanir í jafnmörgum byggðarlögum hafa verið styrktar.

55 m. kr.

Framlög til verslunar í strjálbýli 2018-2021

Störf án staðsetningar

Það er stefna stjórnvalda að fjölga störfum án staðsetningar,
þ.e. störfum sem eru ekki bundin við tiltekna starfstöð
ráðuneytis/stofnunar. Störf sem hægt er að vinna
hvar sem er á landinu, ef starfsaðstaða er fyrir hendi.

2024

Markmiðið er að **10%** auglýstra starfa
í ráðuneytum og stofnunum verði án
staðsetningar, þannig að búseta hafi
ekki áhrif við val á starfsfólki.

Sóknaráætlanir landshluta

Ríkið og átta landshlutasamtök sveitarfélaga hafa gert
samninga um sóknaráætlanir fyrir hvern landshluta fyrir
tímabilið 2020-2024. Sóknaráætlanirnar fela í sér stöðu-
mat, framtíðarsýn, markmið og aðgerðir og voru þær
unnar í víðtæku samráði heimamanna.

1,7 ma. kr.

Framlög ríkisins til
sóknaráætlana 2020 og 2021

Staðreyndir og tölur

Stefna í fjarskiptum 2019–2033

Stjórnarráð Íslands
Samgöngu- og
sveitarstjórnarráðuneytið

Ávinningur

Aukinn
áreiðanleiki
fjarskipta fyrir
almenning og
atvinnulíf

Tímanleg og
hagkvæm
uppbygging
innviða
fjarskipta

Netöryggi eft
og aukin vernd
mikilvægra
innviða

Sterkara samfélag

Dæmi um aðgerðir

- 1 Innleiðing laga um net- og fjarskiptaöryggi
- 2 Netöryggissveit eflid og starfssvið hennar aukið
- 3 Lög samþykkt um íslenska landslénid
- 4 Nýtt heildarregluverk í póstpjónustu innleitt
- 5 Varaafl fjarskiptainnviða stórbætt

Ísland í forystu í hagnýtingu
fimmtu kynslóðar farneta.

Öryggi fjarskiptakerfa tryggt
vegna innleiðingar 5G.

Fimmta kynslóð þráðlausra fjarskipta mun gegna lykilhlutverki við að tengja tæki og kerfi í Hlutanetinu (IoT) án milligöngu manna.

Tengingar við umheiminn

Þriðji fjarskiptasæstrengurinn verður tekinn
í gagnid fyrir árslok 2022.

Netöryggi

- Netöryggi almennings, stofnana og fyrirtækja eflt.
- Ný netöryggisstefna innan fjarskiptaáætlunar í mótun byggð á samvinnu ráðuneyta, stjórnsýslustofnana og víðtæku samráði.
- Netöryggi byggist á öflugri alþjóðlegri samvinnu.

Ísland ljóstengt

Stefna stjórnvalda er að aðgengi lögheimila og atvinnuhúsnæðis að ljósleiðara verði um 99,9% í árslok 2025. Ísland ljóstengt er lykilverkefni til að ná því markmiði utan markaðssvæða í dreifbýli. Gert er ráð fyrir uppbyggingu á markaðslegum forsendum í ótengdu þéttbýli á landsbyggðinni.

6.200

Staðir sem hafa fengið
ljósleiðaratengingu með
styrk úr Ísland ljóstengt.

2021

Síðustu styrktarsamningar
við sveitarfélög á grund-
velli Ísland ljóstengt.

2022

Ljóstenging komin
í allt dreifbýli á vegum
Ísland ljóstengt.

Grunnskrár

- Stafræn samskipti fyrsti kostur í samskiptum þjóðskrár Íslands við einstaklinga og lögaðila.
- Gögn innan stjórnsýslunnar samnýtt á öruggan hátt og þvert á stofnanir.
- Almenningur og fyrirtæki hafi greiðan aðgang að upp-
lýsingum um sig og sína hagi hjá opinberum aðilum.

Stefna til fimmtán ára

2019

Fyrsta tímabil
2019–2023

2024

Annað tímabil
2024–2028

2029

Þriðja tímabil
2029–2033

2033

Staðreyndir og tölur

Stefna í málefnum sveitarfélaga 2019–2033

Stjórnarráð Íslands
Samgöngu- og
sveitarstjórnarráðuneytið

Markmið

Sveitarfélög verði öflug og sjálfbær vettvangur lýðræðislegrar starfsemi.

Sjálfsstjórn sveitarfélaga virt og íbúum tryggð jöfn réttindi og þjónusta.

Aðgerðir

1

Að lögfesta á ný ákvæði um lágmarksíbúafjölda sveitarfélaga, sem verði 250 frá sveitarstjórnarkosningum árið 2022 en 1.000 frá árinu 2026.

2

Til að stuðla að sameiningum fái Jöfnunarsjóður sveitarfélaga heimild til að styðja myndarlega við sameiningar sveitarfélaga.

3

Að styrkja tekjustofna sveitarfélaga og auka fjárhagslega sjálfbærni sveitarfélaganna.

4

Að tryggja sjálfbærni fjármála sveitarfélaga og lækka skuldaviðmið.

5

Að móta aðgerðaáætlun um breytingar á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

6

Að skýra stöðu og hlutverk landshlutasamtaka sveitarfélaga.

7

Að bæta samskipti ríkis og sveitarfélaga að norrænni fyrirmynd.

8

Að bæta starfsaðstæður kjörinna fulltrúa og gæta sérstaklega að kynjajafnrétti.

9

Að bæta aðkomu almennings að ákvarðanatöku og stefnumótun á sveitarstjórnarstiginu.

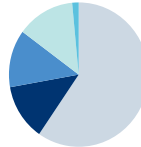
10

Átak í stafrænni stjórnsýslu og þjónustu sveitarfélaga.

11

Fjölgun opinberra starfa á landsbyggðinni.

Tekjur sveitarfélaga (2019)

- 59,8% Útsvar
- 13,7% Þjónustugjöld
- 12,9% Jöfnunarsjóður
- 12,1% Fasteignaskattur
- 1,5% Annað

Fjöldi sveitarfélaga

197

árið 1992

101

árið 2004

69

árið 2021

Viðmið um lágmarksíbúafjölda

Fram til 1998

Núna

Árið 2022

Árið 2026

50

íbúar

Ekkert
lágmark

250

íbúar

1.000

íbúar

Hlutfall sveitarfélaga með 1.000 íbúa og færri (2021)

Hlutfall sveitarfélaga með íbúa undir 1.000

55,2%

Hlutfall íbúa sveitarfélaganna af heildaríbúafjölda landsins

4,2%

Sjálfbærni

Til að leysa verkefni framtíðarinnar er þörf fyrir stór, öflug og sjálfbær sveitarfélög.

Megináherslur

- Veita íbúum góða, hagkvæma og ódýra þjónustu.
- Geta leyst staðbundin verkefni og leitt samfélagið til þróunar.
- Viðráðanlegar skuldbindingar til að leggja ekki byrðar á komandi kynslóðir.

Stefna til fimmtán ára

2019

Fyrsta tímabil
2019–2024

2024

Annað tímabil
2025–2029

2029

Þriðja tímabil
2030–2033

2033